

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/42/2023
Identifikačné číslo spisu:	6121404064
Dátum vydania rozhodnutia:	27.03.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6121404064.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v spore žalobcu Ručiteľ s.r.o., so sídlom Mostová 2, Bratislava, IČO: 46 745 556, právne zastúpenému ADVOKAT-S, spol. s r.o., Konventná 9, Bratislava, IČO: 35 948 540 proti žalovanému BMX klub Rača, občianske združenie, so sídlom Hečková 3, Bratislava, IČO: 30 808 774, právne zastúpeného advokátom Mgr. Vladimírom Šárnikom, so sídlom Rožňavská 2, Bratislava, o zaplatenie 662,40 eura s prísl., o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/148/2022-137 z 29. novembra 2022, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalobcovi proti žalovanému p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III ako súd prvej inštancie uznesením č. k. 24Cb/43/2021-73 z 16. júna 2022 súdne konanie zastavil na základe späťvzatia žaloby žalobcom a rozhodol, že sa stranám sporu náhrada trov konania nepriznáva.

2. Z odôvodnenia uznesenia súdu prvej inštancie vyplýva, že návrhom na vydanie platobného rozkazu, podaným na upomínací súd, sa žalobca domáhal vydania rozhodnutia, ktorým súd uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 662,40 eur spolu s prísl., ako aj náhradu trov konania. Uplatnený nárok predstavoval bezdôvodné obohatenie za užívanie pozemku, ktorý je vo vlastníctve žalobcu za obdobie od 1. marca 2020 do 31. mája 2020. Vo veci bol dňa 29. júla 2021 vydaný platobný rozkaz, proti ktorému podal v zákonnej lehote žalovaný odpor, v ktorom namietal, že žalobca si v konaní uplatnil nesplatný nárok a jeho splatnosť môže v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka nastať až prvý deň po požiadaní. Konanie žalobcu označil aj za odporujúce dobrám mravom a za pokračovanie šikanózneho konania v súčinnosti so spoločnosťou LBG aréna s.r.o. s cieľom prinútiť žalovaného rezignovať na užívanie jeho BMX dráhy a obísť tak podmienku zachovania BMX dráhy, ku ktorej sa spoločnosť LBG aréna s.r.o. zaviazala v nájomnej zmluve. Žiada ďalej nepriznať neúčelné trovy konania, keďže si žalobca v upomínacom konaní súčasne uplatňuje nároky vždy za tri mesiace samostatnými návrhmi, namiesto

sumárneho návrhu. Po podaní odporu žalobca navrhol pokračovať v konaní, preto bola vec z upomínacieho súdu dňa 2. augusta 2021 postúpená na Okresný súd Bratislava III. Dňa 15. februára 2022 došlo zo strany žalovaného k úhrade dlžnej čiastky - istiny a príslušenstva, na čo reagoval žalobca späťvzatím žaloby. V odôvodnení výroku o náhrade trov konania súd prvej inštancie uviedol, že zastavenie konania procesne zavinil žalovaný, nakoľko žalovaný sumu uhradil až po podaní návrhu na vydanie platobného rozkazu, na druhej strane však bolo potrebné zohľadniť námietku žalovaného, že splatnosť bezdôvodného obohatenia nastala až nasledujúcim dňom po doručení platobného rozkazu a návrhu žalovanému. K návrhu žalobca nedoložil žiaden dôkaz, že by žalovaného vyzval na zaplatenie bezdôvodného obohatenia za mesiace marec až máj 2020. Súd prvej inštancie vyslovil názor, že za takúto výzvu nemožno považovať výzvu z roku 2014. Poukázal na to, že rozsudok vydaný v súdnom konaní, ktoré sa viedlo pod sp. zn. 11C/526/2015, sa týka bezdôvodného obohatenia do januára 2016 a súd ho nepovažoval za skutočnosť, na základe ktorej by mal žalovaný automaticky a bez požiadania platiť bezdôvodné obohatenie aj v budúcnosti. Konštatoval, že žalovaný mal v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka zaplatiť už deň po doručení návrhu na vydanie platobného rozkazu dňa 29. júla 2021 a nie až 15. februára 2022 a žalovaný mal podať sťažnosť voči platobnému rozkazu len proti výroku o trovách. Konštatoval, že ak by obe strany postupovali v zmysle zákona a zároveň účelne, žiadne trovy konania by nevznikli, preto bolo podľa súdu prvej inštancie spravodlivé, že každá strana si bude znášať trovy konania sama.

3. Na odvolanie žalobcu i žalovaného proti uzneseniu súdu prvej inštancie v časti výroku o nepriznaní nároku na náhradu trov konania žiadnej zo strán konania Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (ďalej ako „odvolací súd“) prejednal vec podľa § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a odvolanie žalovaného je nedôvodné a napadnuté uznesenie v časti výroku o náhrade trov konania podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Zároveň rozhodol aj o náhrade trov odvolacieho konania tak, že nárok na ich náhradu v celom rozsahu priznal podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP v odvolacom konaní úspešnému žalobcovi.

4. Odvolací súd konštatoval, že § 144 CSP rešpektuje žalobcu ako pána sporu. Späťvzatie žaloby je procesný úkon žalobcu voči súdu, ktorým prejavuje vôľu, aby sa ďalej nekonalo a o veci meritorne nerozhodlo. Vo vzťahu k žalovanému je povinnosťou súdu skúmať iba to, či má žalovaný vážne dôvody nesúhlasiť so späťvzatím v dôsledku ktorého, v prípade zastavenia konania, by mohol utrpieť nejakú ujmu alebo byť ukrátený na svojich právach. Otázku, či a ktorá strana zavinila jeho zastavenie, otázku dôvodnosti podanej žaloby, môže súd posudzovať čisto z procesného hľadiska a nie podľa hmotného práva, nakoľko by išlo o posúdenie dôvodnosti nároku vo veci samej a i po zastavení konania, by súd ďalej mal skúmať dôvodnosť nároku vo veci samej. Pokiaľ dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, potom je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách (na strane žalobcu i žalovaného) a definitívne ju vyriešiť v rámci právnej úpravy obsiahnutej v § 256 ods. 1 CSP. Pre vyriešenie otázky náhrady trov konania je preto kľúčové zistenie, či a pokiaľ áno, ktorá zo strán z procesného hľadiska nesie zodpovednosť za zastavenie konania, teda ktorá zo strán zastavenie konania zavinila. Kritérium procesného zavinenia je potom treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalobca v konaní požadoval, resp. akého výsledku sa domáhal, a skutočnosťou, pre ktorú žalobca neskôr vzal žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené. Zdôraznil, že výraz „zavinenie“ nemožno interpretovať doslovne, alebo vo vzťahu k príčinnej súvislosti, v ktorom je príčinou správanie sporovej strany, teda aj jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzatí žaloby, pričom poukázal napr. na uznesenie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 457/2018-10 zo dňa 15. augusta 2018. Vyslovil názor, že kto vznik nákladov súdneho konania spôsobil, nemožno posudzovať podľa kritéria úspechu vo veci, týmto kritériom sa stáva práve zavinenie toho (chápané čisto v procesnom zmysle slova), kto zavinil, že súdne konanie neskončilo meritorným rozhodnutím. O náhrade trov konania pri späťvzatí žaloby súd preto vždy rozhoduje podľa § 256 ods. 1 v spojení s § 257 CSP. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu zistil, že žalobca vzal žalobu späť s odôvodnením, že žalovaný dobrovoľne uhradil žalobcovi po vydaní platobného rozkazu a po podaní odporu istinu aj príslušenstvo dňa 15. februára 2022. V danom prípade z procesného hľadiska teda zavinil zastavenie konania žalovaný, ktorý uhradil žalovanú sumu spolu s úrokom z omeškania. Tvrdenia žalovaného, že si žalobca v konaní uplatnil nespliatný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, považoval odvolací súd, vzhľadom na procesnú situáciu, kedy žalovaný po

vydaní platobného rozkazu a podaní odporu proti platobnému rozkazu uhradil žalovanú sumu s príslušenstvom, za nemajúce právny význam. Zdôraznil, že súd prvej inštancie mal posúdiť dôvodnosť späťvzatia žaloby výlučne procesne a bez ohľadu na to, aký by bol výsledok konania, keby k späťvzatíu žaloby nedošlo. Uzavrel, že dôvody, ktoré viedli žalovaného k splneniu jeho záväzku, boli pri skúmaní procesného zavinienia bezpredmetné.

5. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 388 CSP zmenil spôsobom vo výroku uvedeným.

6. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, že úspešnému žalobcovi podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP priznal ich náhradu, pričom o ich výške rozhodne podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP súd prvej inštancie.

7. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“), prípustnosť ktorého odôvodnil § 420 písm. f) CSP. Dovolaciemu súdu navrhol, aby napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil.

8. V odôvodnení dovolania uviedol, že žaloba nebola v deň podania dôvodná, pretože pohľadávka ňou uplatnená sa stala splatnou až po doručení platobného rozkazu. Argumentoval zrejmu nespravodlivosťou, keď je priznaný nárok na náhradu trov konania žalobcovi, ktorý uplatňuje nesplattnú pohľadávku. Odvolací súd sa tak odchyľil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (v dovolaní poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky I.ÚS 207/2012, IV.ÚS 313/2008, IV.ÚS 1241/2012) ohľadom otázky nároku na náhradu trov konania pri tzv. predčasnej žalobe. Mal za to, že pokiaľ veriteľ žaluje nesplattnú pohľadávku, nepatrí mu nárok na náhradu trov konania za úkony v konaní vykonané pred splatnosťou pohľadávky. Na tom nič nezmení ani skutočnosť, že sa stane pohľadávka splatnou počas konania. Účelom súdneho konania nie je nahrádzať výzvu na zaplattenie pohľadávky, ktorá sa stane splatnou až na výzvu súdu. Takto je náhrada trov posudzovaná už desaťročia v zmysle zásady spravodlivosti. Žalovaný pritom podal odpor aj v časti úrokov z omeškania za obdobie pred splatnosťou pohľadávky dôvodne.

9. Dovolateľ tiež namietol arbitrárnosť napadnutého uznesenia, pretože odvolací súd nereagoval na jeho námietku porušenia dobrých mravov, ktorú vzniesol aj v odvolaní, že žalobca uplatnil nárok zlomyseľne a šikanózne za uplynulé obdobie nie naraz ale bez vecného dôvodu po častiach, vždy za dva mesiace samostatnými žalobami (uviedol 7 súdnych konaní) Ide o snahu navýšiť trovy konania, čo je postup v rozpore s dobrými mravmi. Išlo o námietku relevantnú, a to aj keby žaloba nebola podaná predčasne. Rozdelenie jedného nároku do množstva žalôb podaných súčasne, je zjavnou šikanou a zlomyseľným šikanovaním žalovaného. Namietal, že sa odvolací súd s touto námietkou vysporiadal nielen formalisticky, ale aj úplne nelogicky, keď uviedol „ak bol žalovaný toho názoru, že žalobca uplatňuje podaným návrhom nárok nesplattný alebo rozporný s dobrými mravmi, mohol takto argumentovať v spore a rozporovať nárok uplatnený žalobou“. Žalovaný položil otázku, prečo by mal viesť spor a nesplniť svoj záväzok po tom, ako sa stal počas konania splatným, len preto, aby mohol namietat náhradu trov konania. Uviedol, že sa zjavne domáhal aplikácie ustanovenia § 256 CSP a nie § 257 CSP, keďže nežiadal iba to, aby žalobcovi nebola priznaná náhrada trov konania, ale žiadal, aby bola náhrada trov konania naopak priznaná jemu.

10. K dovolaniu žalovaného sa žalobca vyjadril tak, že dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP neobstojí, pretože napadnuté uznesenie odvolacieho súdu bolo jasne a zrozumiteľne odôvodnené v rozsahu, čo sa v prípade zastavenia konania posudzuje, teda že sa posudzuje otázka zavinienia zastavenia konania výlučne z procesného hľadiska a nie z hmotného práva. K námietke, že sa domáha svojho nároku viacerými žalobami uviedol, že nič mu v tom nebráni, navyše jeho nároky vznikajú plynutím času, keď žalovaný neoprávnene užíva pozemok žalobcu bez právneho dôvodu, čím sa bezdôvodne postupne obohacuje. Žalobu zúžil na kratšie časové obdobia (predtým čakal na vydanie rozsudku 7 rokov), aby žalovaný nemohol uviesť, že v určitých dňoch pozemok neužíval. Navyše súdny poplatok i tarifná odmena sa odvíja od hodnoty veci a z toho pohľadu je jedno, či sa žalobca nároku domáha viacerými žalobami alebo len v jednej. Následne poukázal na jednotlivé časti odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu a záverom sa vyjadril aj k právnomu posúdeniu. Poukázal na to, že otázka posúdenia splatnosti nároku je otázkou hmotnoprávnou, ktorá nemá miesto pri posudzovaní náhrady trov konania v prípade späťvzatia žaloby vykonaného na základe plnenia žalovaného počas súdneho konania. Či žalobca žalovaného vyzval alebo nevyzval pred podaním žaloby je tiež otázkou dokazovania. Žalovaný zavinil vznik trov, keď nepostupoval podľa platobného rozkazu ale tento odporoval a spôsobil tak vznik ďalších

úkonov vo veci - návrh na pokračovanie v konaní, späťvzatie žaloby). Čo sa týka výzvy žalovanému - žalobca opakovane žiada žalovaného o zdržanie sa neoprávneného užívania jeho pozemku a ukončenie obohacovania sa žalovaného na úkor žalobcu, a to vrátane vydania bezdôvodného obohatenia. Žalovaný v protiprávnom konaní a obohacovaní sa stále pokračuje, pričom pozná bankové spojenie žalobcu a môže bezdôvodné obohatenie, o ktorom má vedomosť vždy vydať aj bez žaloby. Dobrovoľným uhradením žalovanej pohľadávky žalovaný potvrdil jej dôvodnosť. Poukázal na to, že o účelnosti vykonaných úkonov právnej pomoci ešte bude rozhodovať vyšší súdny úradník. Záverom poukázal na viaceré závery súdnej praxe i odbornej literatúry, že sa v prípade zastavenia konania posudzuje z čisto procesného hľadiska kto zaviniť zastavenie konania (napr. nález ÚS SR sp. zn. III. ÚS 292/2010, uznesenie NS ČR sp. zn. 29Cdo/170/2015). Navrhol dovolanie odmietnuť a priznať žalobcovi náhradu rov dovolacieho konania.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „Najvyšší súd SR“ alebo „NS SR“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v dovolacom konaní v zmysle § 429 ods. 1 CSP advokátom, skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť.

12. Dovolací súd sa preto v prvom rade zaoberal otázkou prípustnosti dovolania podaného žalovaným.

13. Podľa § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Uvedené znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

14. Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, pokiaľ trpí niektorou z procesných väd konania vymenovaných v písm. a/ až f/ predmetného ustanovenia (upravujúce tzv. vady zmätočnosti).

15. Podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. Podľa § 431 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie v čom spočíva táto vada.

17. Pre naplnenie prípustnosti dovolania dovolateľom vymedzeného dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch zákonných znakov, ktorými sú: 1) nesprávny procesný postup súdu, 2) tento nesprávny procesný postup znemožnil strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, súčasne 3) intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolateľ v rámci tohto dôvodu namietol, že odvolací súd svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, pretože vôbec nereagoval na námietku žalovaného o šikanóznom výkone práva a porušení dobrých mravov. Rozdelenie jedného nároku do množstva žalôb, podaných súčasne je podľa žalovaného zjavnou šikanou a zlomyseľným obťažovaním žalovaného. Túto námietku považoval za relevantnú pre posúdenie nároku na náhradu trov konania, preto podľa žalovaného, ak na ňu odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nereagoval, došlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý súdny proces.

18. Dovolací súd uvádza, že podstata práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (napr. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 26/94). Pod nesprávnym procesným postupom súdu treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa znemožnila strane realizácia tých procesných práv, ktoré majú slúžiť na ochranu a obranu jeho práv a záujmov v tom - ktorom

konkrétnom konaní, pričom miera tohto porušenia znamená porušenie práva na spravodlivý proces. Pod porušenie práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP možno zahrnúť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Pod pojmom „nesprávny procesný postup“, ktorý odôvodňuje prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP možno rozumieť faktickú činnosť alebo nečinnosť súdu, procedúru pojednania veci (to, ako súd viedol spor), znemožňujúcu strane sporu plnohodnotnú realizáciu jej procesných oprávnení, mariacu možnosť jej aktívnej účasti na konaní, ale aj absenciu odôvodnenia súdneho rozhodnutia, jeho nedostatočnosť, nezrozumiteľnosť, nepresvedčivosť, či svojvoľnosť (nielen uvedenie „aspoň nejakých“ dôvodov, ale dostatočných argumentov reagujúcich na relevantné námietky a tvrdenia strán zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom, viď napr. uznesenie sp. zn. II. ÚS 419/2021), nezabezpečujúcu všetky atribúty a garancie spravodlivej súdnej ochrany. Nemožno totiž oddeľovať procesný postup súdu a rozhodnutie, ktoré je jeho sumárom a výsledkom, pretože celý faktický procesný postup súdu a naň nadväzujúci myšlienkový pochod hodnotenia skutkového stavu a jeho subsumovania pod relevantnú právnu normu je stelesnený v odôvodnení rozhodnutia súdu a práve cez odôvodnenie rozhodnutia musí byť preskúmateľný (pozri aj nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 120/2020 z 21. januára 2021, body 37 až 41).

19. Ako už bolo uvedené dovolateľ vidí naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP v tom, že odvolací súd v odôvodnení napadnutého uznesenia nereagoval na námietku žalovaného o šikanóznom výkone práva a porušenia dobrých mravov tým, že došlo k rozdeleniu jedného nároku do množstva žalôb, podaných súčasne, čo považuje za zlomyseľné obťažovanie žalovaného.

20. Z obsahu odvolania žalovaného na čl. 79 proti výroku o nepriznaní trov konania žiadnej zo strán sporu v uznesení súdu prvej inštancie č. k. 24 Cb/28/2021-73 (pozn. proti tomuto výroku podal odvolanie aj žalobca) vyplýva súhlas žalovaného s tým, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní zohľadnil jeho námietku o tom, že žalobca uplatnil ešte nesplattnú pohľadávku. Namietol však, že súd prvej inštancie nezohľadnil skutočnosť, že žalobca zlomyseľne a šikanózne uplatnil nárok na bezdôvodné obohatenie za už uplynulé obdobie nie naraz, ale podľa neho nelogicky, bez dôvodu, po častiach, vždy za 2 mesiace samostatnými návrhmi podanými súčasne, namiesto podania len jedného sumárneho návrhu. Takýto postup bol podľa žalovaného motivovaný iba snahou žalobcu zvýšiť trovy konania a obťažovať žalovaného, čo je postup v rozpore s dobrými mravmi. Súd mal náhradu trov konania priznať žalovanému voči žalobcovi, pretože žalobca žaloval nesplattnú pohľadávku a ešte aj v rozpore s dobrými mravmi. Navrhol napadnutý výrok v tomto smere zmeniť v jeho prospech.

21. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská. Odôvodnenie uznesenia, ktoré vlastne neobsahuje rozhodnutie v merite veci je aj podľa zákonom upravených podmienok stručnejšie ako zákon vyžaduje pri odôvodnení rozsudku (porovnaj napr. § 220 a § 236 CSP). Aj pri stručnejších dôvodoch, ktoré môžu niektoré rozhodnutia obsahovať, je však podmienkou pre naplnenie práva na spravodlivý súdny proces, zrozumiteľnosť a celková presvedčivosť týchto dôvodov. V prípade odvolacieho rozhodnutia, i keď by rozhodoval formou uznesenia platí § 393 ods. 2, 3 CSP, podľa ktorého v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax; ustanovenia § 387 ods. 2 a 3 CSP tým nie sú dotknuté.

22. Dovolací súd posúdil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu komplexne aj s rozhodnutím súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spĺňa všetky predpoklady

pre zrozumiteľné a presvedčivé rozhodnutie odvolacieho súdu v zmysle vyššie uvedených zákonných požiadaviek. Odvolací súd oboj stranám sporu, ktoré podali odvolanie voči výroku o nepriznaní nároku na náhradu trov konania, logicky a jasne vysvetlil, aké skutočnosti má súd posudzovať pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania v prípade zastavenia konania z dôvodu späťvzatia žaloby. Vysvetlil, že podľa § 256 ods. 1 CSP, ak zastavenie konania procesne zavini strana konania, súd prizná nárok na náhradu trov konania protistrane, z ktorého ustanovenia vyplýva, že zavinenie zastavenia konania sa posudzuje objektívne čisto z procesného hľadiska a nemôže sa posudzovať a skúmať dôvodnosť nároku vo veci samej. Znamená to, že súd posúdi vzťah medzi tým, čo žalobca požadoval a skutočnosťou, pre ktorú žalobca neskôr zobral žalobu späť, pričom nie je vylúčený ani postup posúdenia dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP. I keď odvolací súd výslovne neuvádzal, na ktorú námietku strán sporu reaguje, v odôvodnení stručne reagoval na všetky relevantné námietky oboch odvolateľov, pričom uviedol, aj ktoré námietky, tvrdenia nemohol zobrať na zreteľ, pretože by už išiel do posudzovania veci samej, čo už pri zastavení konania nie je možné. Dovolací súd dospel k záveru, že uznesenie odvolacieho súdu spĺňa kritériá zrozumiteľného a presvedčivého rozhodnutia, teda rozhodnutia, ktoré spĺňa kritériá spravodlivého súdneho procesu. Ak by sa aj rozhodnutie javilo stručnejšie v niektorých reakciách odvolacieho súdu na námietky žalovaného, nemožno konštatovať, že by táto stručnosť dosiahla intenzitu porušenia práva na spravodlivý súdny proces. Naviac žalovaný smeroval v podstate k správnosti právneho posúdenia veci s tým, že nárok na náhradu trov mal byť priznaný jemu, pričom odvolací súd vysvetlil komu sa v danom prípade zastavenia konania pre späťvzatie žaloby na základe úhrady žalovanej pohľadávky žalovaným po podaní žaloby na súd (v danom prípade po podaní odporu voči platobnému rozkazu vydanému v tomto konaní) priznáva nárok na náhradu trov konania, tiež vysvetlil, čo sa pri tom posudzuje, a podľa ktorých ustanovení CSP.

23. Na základe uvedeného dovolací súd uzatvára, že k dovolateľom namietanej vade zmätočnosti uvedenej v § 420 písm. f) CSP nedošlo, z dôvodu ktorého dovolanie žalovaného v tejto časti dôvodov ako neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP odmietol.

24. Dovolací súd považuje za potrebné na okraj k námietke žalovaného poznamenať, že predmetná žaloba však bola de facto žalobou dôvodnou, keďže ňou uplatnenú pohľadávku žalovaný v priebehu konania, avšak pred predbežným prejednaním veci, resp. pred pojednávaním vo veci samej uhradil. Taktiež má dovolací súd za to, že bez ďalšieho nemožno konštatovať, že by len skutočnosť podania viacerých žalôb v jeden deň, ktorými sa uplatňuje postupne splatný nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za rôzne časové obdobia (i keď po sebe nasledujúce a ku dňu podania žaloby už uplynulé obdobia) voči tomu istému žalovanému, boli šikanóznym výkonom práva. Jednak zákon takémuto konaniu žalobcu nebráni a jednak každé uplatnené obdobie môže mať i určité skutkové odlišnosti. Naviac, ak ide o dlhodobjšie, či pretrvávajúce obdobie a už dokonca boli dôvod, vznik a výška bezdôvodného obohatenia za predchádzajúce obdobia v inom súdnom konaní a rozhodnutí ustálené, žalovaný má spôsob ako ďalším žalobám predísť - minimálne dohodnúť sa so žalobcom na vydaní bezdôvodného obohatenia a riešení situácie, ale najmä ukončením takej činnosti, správania sa, či stavu, z ktorého uvedený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobcovi vzniká. Dovolací súd tiež okrajom uvádza, že civilný sporový poriadok počíta s tým, že strana sporu - žalobca podá viacero žalôb na súd, ktoré skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán. Podľa § 166 ods. 1 CSP v takom prípade ak je to v záujme hospodárnosti konania takéto konania spojí na spoločné konanie. To, či právne závery odvolacieho súdu uvedené k jednotlivým námietkam strán sporu sú správne alebo nie, je možné preskúmať len podľa § 421 CSP, avšak len v prípade, že je dovolanie podané z tohto dôvodu voči konkrétnemu napadnutému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné. Žalovaný však v predmetnej veci tento dovolací dôvod neuplatnil. Záverom dovolací súd poukazuje na ustanovenie § 262 ods. 2 CSP, podľa ktorého o samotnej výške náhrady trov rozhoduje súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí a ten v rámci tohto rozhodnutia hodnotí aj účelnosť jednotlivých žalobcom vynaložených trov (uznesenie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 230/2021).

25. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP; § 453 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.